



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

22 MAI. 2015

**Αθήνα, 22 - 05 - 2015
Αριθ. πρωτ.: 727**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Φ. Αναγνωστάκης
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364366
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinonouvelftikos@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Νικόλαο Δένδια
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 2057/27-04-2015 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Δένδιας, με θέμα «Επιστροφή του κέντρου της Αθήνας σε κατάσταση εγκατάλειψης και ανομίας», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε ότι το ερώτημά σας έχει ήδη απαντηθεί με την αριθμ. πρωτ. 135/30-03-2015 απάντησή μας. Πρόθεση του Υπουργείου μας είναι η λειτουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος πρώτης υποδοχής και υποδοχής προσώπων που χρήζουν διεθνούς ή/και άλλης ειδικής προστασίας, μαζί με τη δημιουργία των αντίστοιχων δομών τους (ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας για τους πρόσφυγες, κέντρα πρώτης υποδοχής, δομές προστασίας για τους ασυνόδευτους ανήλικους). Όπως ανακοινώθηκε ήδη από την αρμόδια Υπουργό στο Συμβούλιο των Υπουργών Εσωτερικών της ΕΕ, γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες για την εξασφάλιση 2.500 θέσεων σε ανοικτές δομές φιλοξενίας, που είχε αποτελέσει δέσμευση ήδη από το 2013, χωρίς ωστόσο να έχει υλοποιηθεί εντός του προβλεπόμενου από το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Μετανάστευση και το Άσυλο χρονοδιαγράμματος, για το οποίο είχαν δεσμευτεί οι ελληνικές αρχές, ήτοι το τέλος του 2014 (βλ. σχετικά: COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT on the Assessment of the implementation of the Greek Action Plan on Asylum and Migration management, SWD(2014) 316 final, Brussels, 7 October 2014, p. 10-11, <http://www.statewatch.org/news/2014/oct/eu-com-greek-asylum-plan-com-316-14.pdf>). Προς το σκοπό, λοιπόν, της εξασφάλισης των 2.500 θέσεων-ήτοι 1000 πλέον των υπάρχουσών- θα εξετασθούν όλες οι δυνατές λύσεις για εξεύρεση των αναγκαίων χώρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επιπλέον, αποτελεί προτεραιότητά μας, η περαιτέρω αναβάθμιση του εθνικού συστήματος ασύλου (Υπηρεσία Ασύλου και Αρχή Προσφυγών) για την διασφάλιση μιας δίκαιης και αποτελεσματικής διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων ασύλου κατ' εφαρμογήν της διεθνούς, ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας. Συνιστά αναγκαιότητα η ενίσχυση των ως άνω υπηρεσιών και δη η προσήκουσα λειτουργία όλων των περιφερειακών γραφείων της Υπηρεσίας Ασύλου για τη διασφάλιση της πρόσβασης στη διαδικασία όλων όσοι επιθυμούν να υποβάλουν αίτημα ασύλου.

Επιπλέον, θα υποστηριχθούν τα προγράμματα εθελούσιας επιστροφής πολιτών τρίτων χωρών σε συνεργασία και με τις χώρες καταγωγής τους για την διασφάλιση της αξιοπρεπούς και βιώσιμης επιστροφής τους και εν τέλει της αποτελεσματικότητας του εθελούσιου επαναπατρισμού. Η Αναπληρώτρια Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης επισημαίνει επίσης, την δέσμευση της κυβέρνησης για μέτρα που θα ενισχύουν την κοινωνική συνοχή και την ασφάλεια όλων των πολιτών, σε συμμόρφωση πάντα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας αλλά και την ισχύουσα νομοθεσία. Ότι οι διαδικασίες επιστροφής των πολιτών τρίτων χωρών στις χώρες καταγωγής τους ρυθμίζονται από το ν. 3907/2011, ο οποίος αποτελεί ενσωμάτωση της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2008/115/ΕΚ «σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη – μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών». Ο ως άνω νόμος, ο οποίος ενσωμάτωσε την ανωτέρω οδηγία, προβλέπει το μέτρο της κράτησης πολιτών τρίτων χωρών ως έσχατο μέσο και εφόσον δεν μπορούν να εφαρμοσθούν άλλα εναλλακτικά μέτρα, που θα εξασφα-

λίσουν την απομάκρυνση του πολίτη τρίτης χώρας, σε βάρος του οποίου έχει διαταχθεί η επιστροφή. Η κράτηση προσώπων υπό την ισχύουσα νομοθεσία, ακόμα και ενόψει διαδικασιών ακούσιας επιστροφής τους στη χώρα τους, προβλέπεται μόνο ως έσχατο μέτρο, που επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση, οι ελληνικές αρχές, ωστόσο, ιδιαίτερα κατά την διάρκεια της τελευταίας διετίας, την εφαρμόσαν ως κανόνα.

Η κράτηση, όπως εφαρμόσθηκε ιδιαίτερα από το έτος 2012 έως σήμερα - και μετά τη δημιουργία νέων χώρων κράτησης- ερχόταν σε αντίθεση με το νόμο 3907/2011 αλλά και με τη νομολογία των διεθνών Δικαστηρίων, καθώς εφαρμοζόταν αδιάκριτα, με τρόπο αυθαίρετο και για μεγάλα διαστήματα, καθ' υπέρβαση, μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις του ανώτατου δεκαοκτάμηνου χρονικού ορίου που προέβλεπε ο νόμος, σε βάρος όλων των υπό επιστροφή τελούντων πολιτών τρίτων χωρών, υπό συνθήκες, δε, που συνιστούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση.

Σημειωτέον ότι, μετά τον Απρίλιο του 2012 και την αποδοχή της γνωμοδότησης αριθμ. 44/2014 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από τον τότε υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, η κράτηση κατ' ουσία παρατάθηκε επ' αόριστον υπό τη μορφή του περιοριστικού μέτρου της υποχρεωτικής διαμονής στα κέντρα κράτησης. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία ενεργοποίησε την διαδικασία επιβολής κυρώσεων σε βάρος της χώρας μας και με επιστολή της προς το αρμόδιο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη επισήμανε την παραβίαση της ενωσιακής νομοθεσίας και ως προς το ζήτημα της υπέρβασης του ανώτατου ορίου κράτησης, αλλά και ως άλλα ζητήματα της κράτησης πολιτών τρίτων χωρών (έλλειψη ορθής επανεξέτασης κράτησης ανά τακτικά χρονικά διαστήματα, κράτηση σε αστυνομικά τμήματα από κοινού με κρατούμενους του κοινού ποινικού δικαίου, επιβολή κράτησης με επίκληση λόγων δημόσιας τάξης σε αιτούντες άσυλο κλπ.).

Επιπλέον, οι συνθήκες κράτησης και στα προαναχωρησιακά κέντρα κράτησης που δημιουργήθηκαν από τον Απρίλιο του 2012 και εντεύθεν, παρέμεναν σταθερά εκτός ευρωπαϊκών προδιαγραφών, με αποτέλεσμα την έκδοση αλληπάλληλων καταδικαστικών αποφάσεων σε βάρος της χώρας μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) με δυσμενείς συνέπειες για την εικόνα της χώρας αλλά και οικονομικές συνέπειες λόγω της υποχρέωσης καταβολής αποζημιώσεων και δικαστικών εξόδων (ήδη το ποσό που έχει επιδικασθεί σε βάρος του ελληνικού δημοσίου από το ΕΔΔΑ για παραβιάσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου για απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση ως προς τις συνθήκες κράτησης, ξεπερνά το 1000000 ευρώ). Επιπλέον οι πλέον επίσημοι διεθνείς φορείς (βλ. έκθεση της Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης, Οκτώβριος 2014 <http://www.cpt.coe.int/documents/grc/2014-10-16-eng.htm> και την Αναφορά της Επιτροπής για την Αυθαίρετη κράτηση του ΟΗΕ που επίσης δημοσιοποιήθηκε το 2014 βλ. σε <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Detention/Pages/Annual.aspx>) είχαν κατακρίνει με τα πλέον μελανά χρώματα την παρατεταμένη κράτηση πολιτών τρίτων χωρών και τις συνθήκες στα κέντρα κράτησης).

Στο πλαίσιο αυτό, η κυβέρνηση από την ανάληψη των αρμοδιοτήτων της δια των συναρμοδίων υπουργείων Μετανάστευσης και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, προχώρησε στη λήψη μέτρων για την διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας και την επιβολή της διοικητικής κράτησης, ως εξαίρεσης, για διάστημα και υπό συνθήκες που δεν την παραβιάζουν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία που ρυθμίζει την διοικητική μεταχείριση των πολιτών τρίτων χωρών που τελούν υπό διαδικασίες επιστροφής καθώς και της νομοθεσίας για την υποδοχή των αιτουμένων διεθνή προστασία και την διασφάλιση των διαδικασιών εξέτασης των αιτημάτων τους (Ν3907/2011, ίδρυση Υπηρεσίας Ασύλου και Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη - μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών και λοιπές διατάξεις, ΠΔ 220/2007, ΠΔ 113/2013).

Τα ως άνω μέτρα με απόφαση των συναρμόδιων Υπουργείων περιλαμβάνουν:

α) την άμεση κατάργηση της Υπουργικής Απόφασης με την οποία έγινε δεκτή η υπ' αριθμ. 44/2014 Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. και την άμεση απόλυση όσων τυχόν κρατούνται για χρονικό διάστημα πέραν των 18 μηνών.

β) την άμεση απόλυση των ευάλωτων περιπτώσεων (οικογένειες, παιδιά, ασυνόδευτοι ανήλικοι, έγκυες, θύματα βασανιστηρίων, ασθενείς, υπερήλικες) με την αναγκαία παραπομπή τους σε δομές φιλοξενίας καθώς και την άμεση απόλυση των αιτούντων άσυλο.

γ) την απόλυση των κρατούμενων στις περιπτώσεις όπου η κράτηση έχει διαρκέσει πέραν των 6 μηνών, ανώτατο όριο που τίθεται ως κανόνας από τον νόμο-ταυτόχρονα με την έκδοση απόφασης εξάμηνης αναβολής απομάκρυνσης σύμφωνα με τις πρόνοιες του ν.3907/2011.

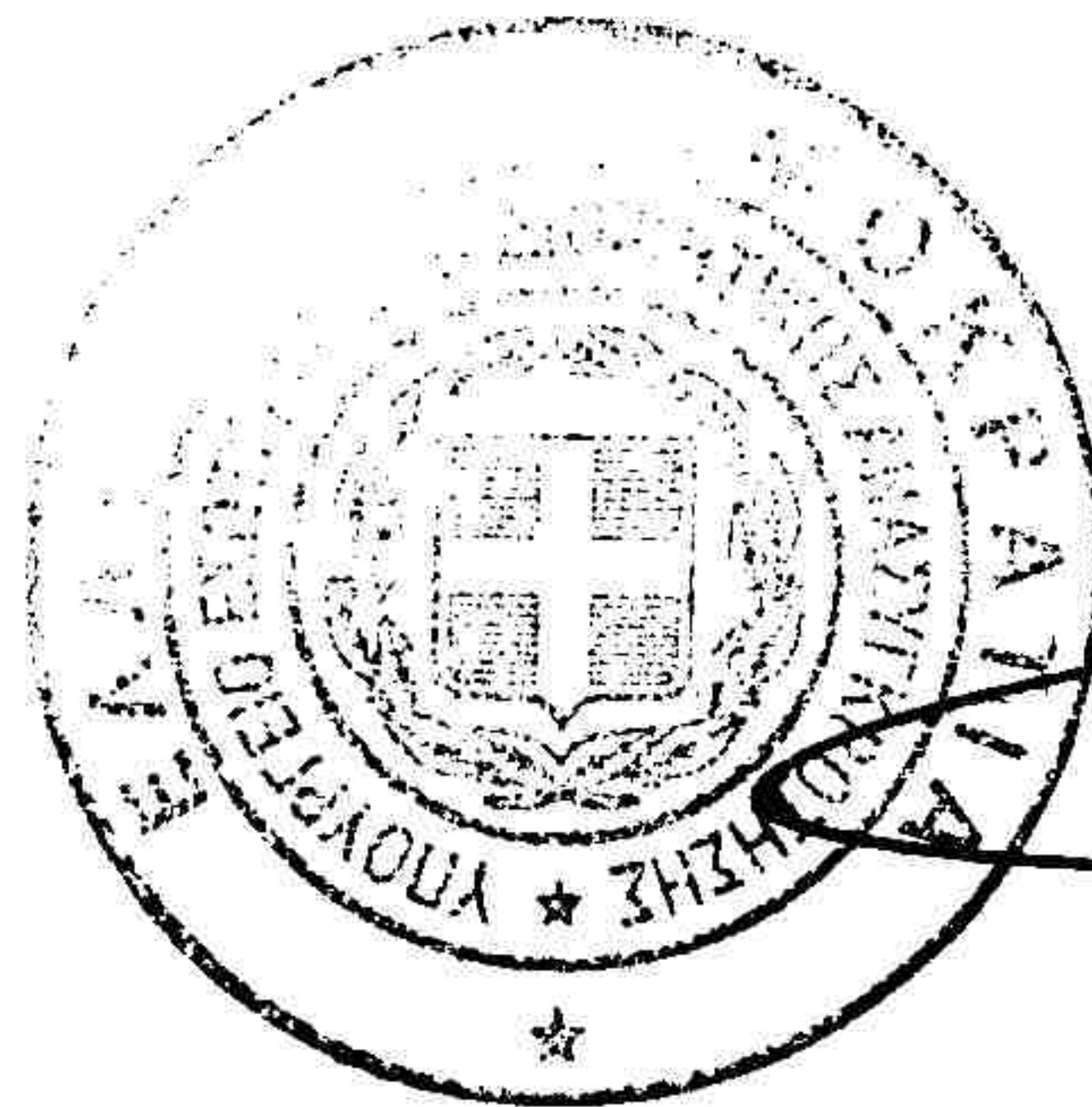
δ) την εξέταση, σε κάθε περίπτωση, της εφαρμογής των εναλλακτικών της κράτησης περιοριστικών μέτρων, (υποχρέωση εμφάνισης στο αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας, δήλωση του τόπου κατοικίας κ.α.).

Λαμβανομένων υπ' όψιν των ανωτέρω, τα συναρμόδια υπουργεία δεσμεύονται να παρουσιάσουν ακριβές πλάνο για την αξιοποίηση των προαναχωρησιακών κέντρων –μεταξύ των οποίων και το κέντρο της Κορίνθου- μέσα στους επόμενους μήνες καθώς επίσης και για την λειτουργία δομών πρώτης υποδοχής και υποδοχής/φιλοξενίας.

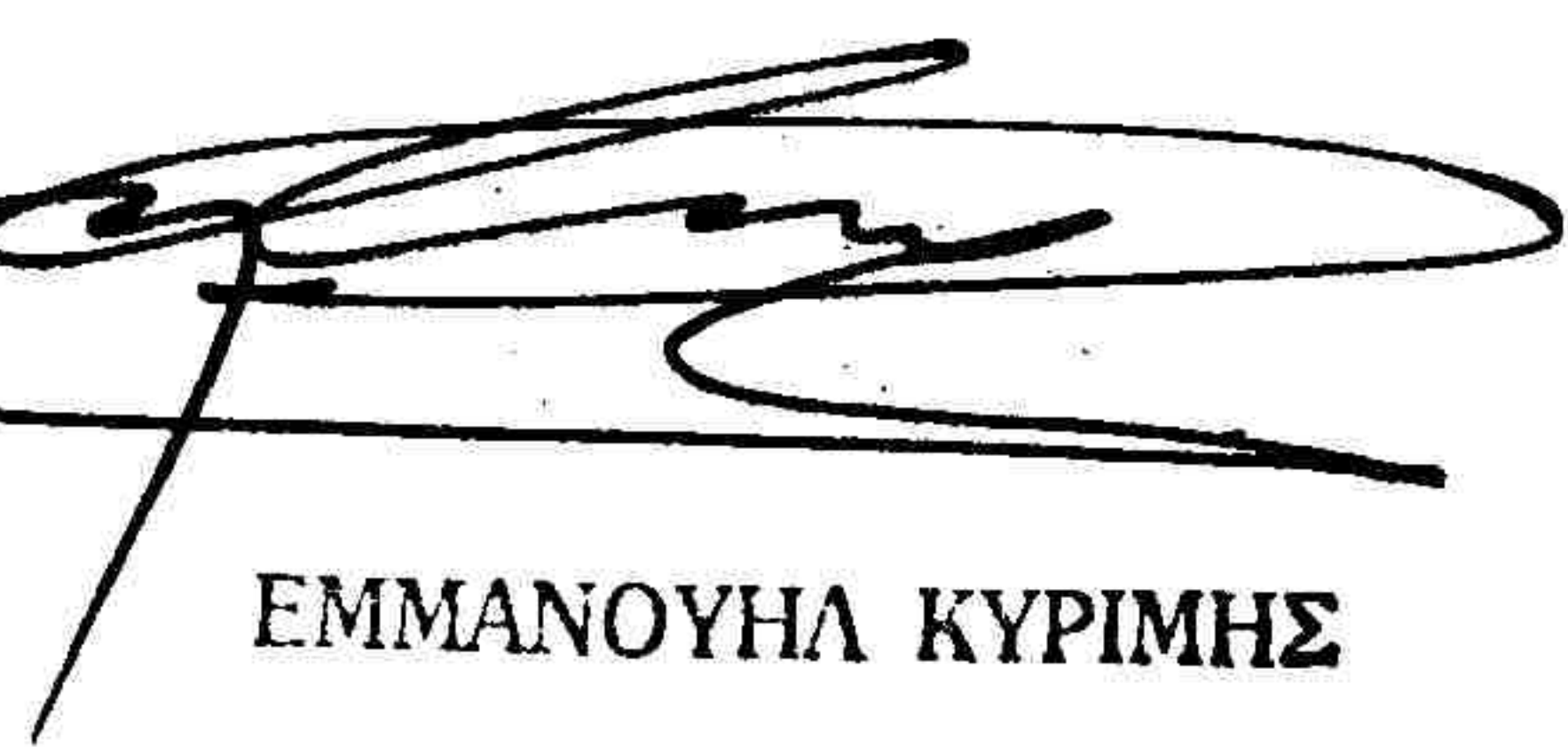
Η Αναπληρώτρια Υπουργός Μεταναστευτικής πολιτικής επισημαίνει επίσης, την δέσμευση της κυβέρνησης για μέτρα που θα ενισχύουν την κοινωνική συνοχή και την ασφάλεια όλων των πολιτών, σε συμμόρφωση πάντα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας αλλά και την ισχύουσα νομοθεσία.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ



ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ


ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΡΙΜΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού κας Χριστοδουλοπούλου
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πληθυσμού & Κοινωνικής Συνοχής
5. Γραφείο Τύπου
6. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου